

ایرانیان مسلمان حکومت تشکیل می دهند

- مردم ایران چگونه مسلمان شدند؟

ازین رفت

در سال گذشته خواندید که (با ورود عرب های مسلمان به ایران، حکومت ساسانیان منقرض شد. مردم ایران هم که از حکومت ساسانی ناراضی بودند، با شنیدن پیام های دین اسلام، به تدریج مسلمان شدند). با ورود اسلام به سرزمین ما، دوره ی جدیدی در تاریخ ایران آغاز شد و ایران جزء سرزمین های اسلامی قرار گرفت.

- چرا مردم از حکومت بنی امیه راضی نبودند؟

تشکیل حکومت بنی عباس

همان طور که در درس پیش خواندید، خلفای بنی امیه قوانین و عدالت اسلامی را رعایت نمی کردند؛ امامان را به شهادت می رساندند و نژاد عرب را از بقیه ی نژادها برتر می دانستند. در نتیجه، قیام های زیادی علیه بنی امیه صورت گرفت.

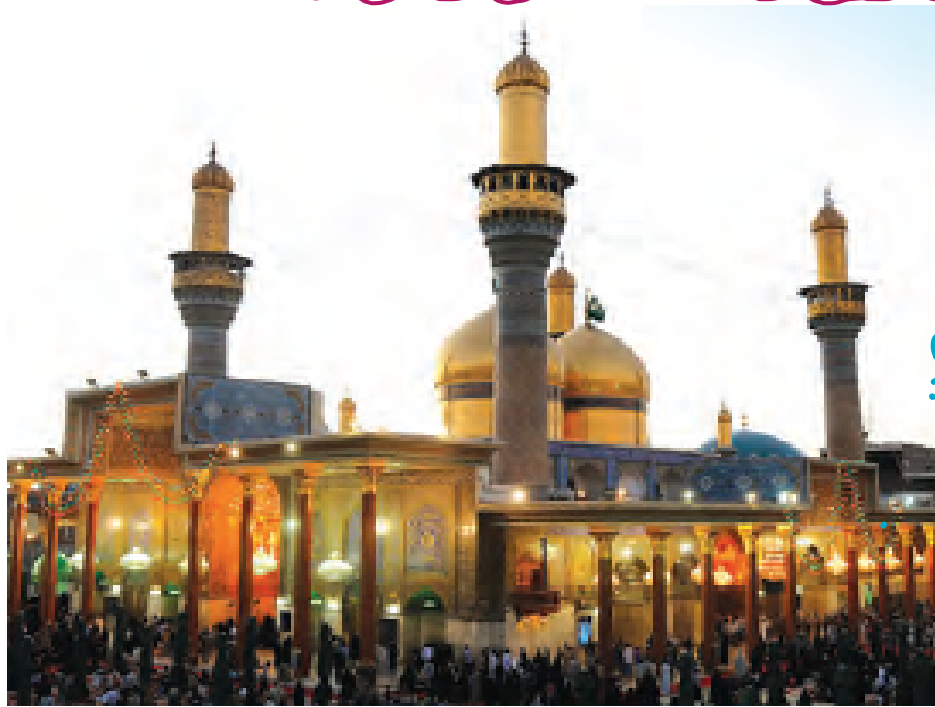
یکی از گروه های ناراضی، خاندان بنی عباس بود. بنی عباس با تبلیغات زیاد، طرف دارانی در میان ایرانیان پیدا کرده بودند. آنها می گفتند که می خواهند با ظلم و ستم مبارزه کنند و انتقام خون امام حسین (ع) و یارانش را بگیرند. ابومسلم خراسانی یکی از

به پیروان ابومسلم، سیاه جامگان می گفتند؛ زیرا اغلب لباس سیاه می پوشیدند.

- خاندان بنی عباس چگونه به حکومت رسیدند؟

امام حسین (ع) و یارانش را بگیرند. ابومسلم خراسانی یکی از ^۳ ایرانیانی بود که فرماندهی گروه‌های ناراضی را به عهده داشت. او در چند جنگ، سپاهیان بنی امیه را شکست داد و به این ترتیب خاندان بنی عباس به حکومت رسیدند.

پس از مدتی، خاندان بنی عباس هم ستمگری را آغاز کردند. ^۱ آنها نیز به دستورات اسلام توجهی نداشتند و امامان شیعه و پیروان آنها را اذیت و آزار می کردند. - مشکلات حکومت خاندان بنی عباس چه بود؟ ^۲

مرکز اصلی حکومت بنی عباس در بغداد بود و خلفای عباسی بر بیشتر سرزمین‌های اسلامی، از جمله ایران، حکومت می کردند. ^۳

بنی عباس شیوهی درست کشورداری را نمی دانستند؛ به همین دلیل، اغلب وزیران خود را از میان ایرانیان انتخاب می کردند تا بتوانند بر قلمرو پهناورشان حکومت کنند.

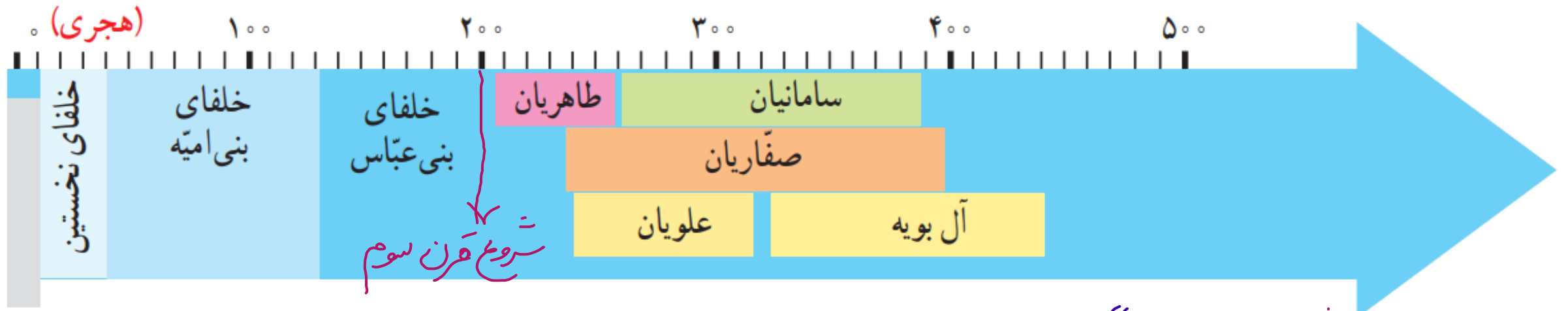
△ مرقد مطهر امام موسی کاظم (ع) و امام محمد تقی (ع) در

کاظمین، عراق؛ این دو امام به دست بنی عباس به شهادت

رسیدند.

حکومت‌های ایرانی ای که در زمان خلافت عباسیان، حکومت تشکیل دادند، نام ببرید.

از اوایل قرن سوم هجری، ایرانیان به تدریج در بخش‌های مختلف ایران، حکومت‌هایی تشکیل دادند. البته این حکومت‌ها در قلمرو خلافت عباسیان قرار داشتند و جزئی از آن به شمار می‌رفتند. به نقشه‌ها و نمودار خطّ زمان توجه کنید و حکومت‌های ایرانی این دوره را نام ببرید.

سامانیان ← سنی
طاهریان ← شیعی
صفاریان ← سنی
آل بویه ← شیعی
علویان ← شیعی

بعضی از این حکومت‌ها با خلفای بنی عباس رابطه‌ی دوستانه‌ای داشتند و بعضی بر علیه خلفا بر می‌خاستند.
آل بویه دشمن خلیفه‌ی عباسی بودند. یکی از فرمانروایان آل بویه توانست بغداد را فتح کند و خلیفه‌ی عباسی را به زندان بپردازد. علویان و آل بویه پیرو مذهب شیعه بودند.

ماوراءالنهر: سین و جیحون

طاهریان: نیشابور

■ بایتخت ■ قلمرو طاهریان

■ پایتخت قلمرو صفاریان

■ پایتخت
■ قلمرو سامانیان

■ پایتخت ■ قلمرو علویان ■ قلمرو آل بویه

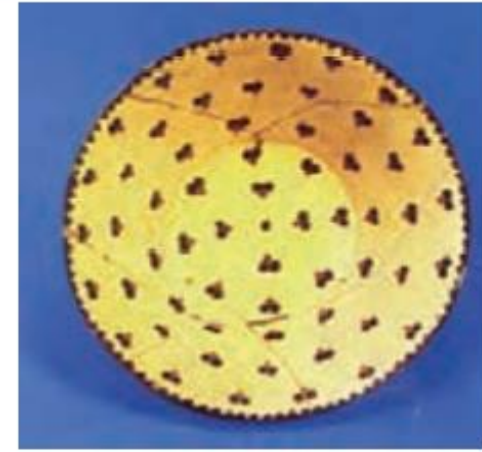
مجسمه‌ی یعقوب لیث صفاری،

زابل (سیستان و بلوچستان)

مقبره‌ی امیر اسماعیل سامانی، بخارا، کشور

ازبکستان

ظرف سفالی کشف شده از دوره‌ی طاهریان در

نیشابور (خراسان رضوی)

آرامگاه ناصرالحق اطروش، از امیران دوره‌ی علوی،

آمل (استان مازندران)

بند امیر در فارس که به دستور عضدالدوله (آل بویه)

ساخته شد. (استان فارس)

رونق فرهنگ و هنر در دوره‌ی حکومت‌های ایرانی

برخی از حکومت‌های ایرانی مانند ساسانیان و صفاریان، به زبان فارسی اهمیت زیادی می‌دادند و شاعران و دانشمندان را تشویق می‌کردند. رودکی شاعر معروف دوره‌ی ساسانیان بود.

فرمانروایان آل بویه و طاهریان به عمران و آبادی علاقه‌ی زیادی داشتند و از کشاورزان حمایت می‌کردند. فرمانروایان آل بویه بیمارستان مهمی در بغداد تأسیس کردند و به آموزش علم طب پرداختند.

ابوعلی سینا دانشمند بزرگ ایرانی، وزیر یکی از شاهزادگان آل بویه بود. در زمان آل بویه مراکز علمی شیعه گسترش یافت.

ساسانیان: توجه به زبان فارسی و تشویق شاعران و دانشمندان

صفاریان: توجه به زبان فارسی و تشویق شاعران و دانشمندان

طاهریان: توجه به عمران و آبادی و حمایت از کشاورزی

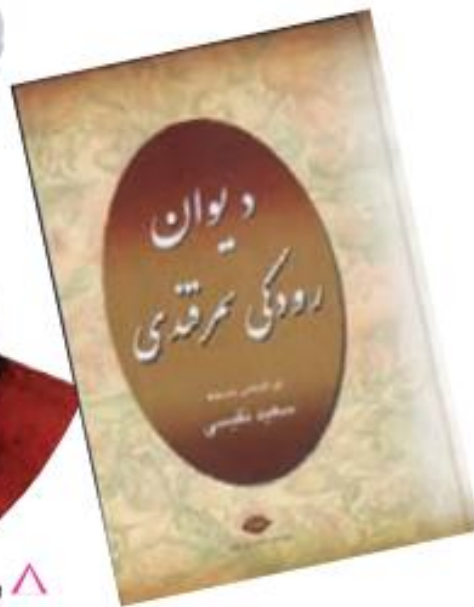
آل بویه: توجه به عمران و آبادی و حمایت از کشاورزی، تأسیس بیمارستان در بغداد، آموزش علم پزشکی، گسترش مراکز علمی شیعه

△ ابوعلی سینا، فیلسوف و پزشک ایرانی

△ رودکی، پدر شعر فارسی

از حکومت بنی‌امیه ناراضی بودند و می‌خواستند تمام خون امامان را بگیرند. **فعالیت**

اسلام را رعایت نمی‌کردند

- ۱- چرا ایرانیان بنی‌عباس را به قدرت رساندند؟ چرا مردم از حکومت بنی‌عباس ناراضی شدند؟ بنی‌عباس هم مانند بنی‌امیه شروع به آزار و اذیت کرد و دستور است
- ۲- چرا هنر و زبان فارسی در دوره‌ی حکومت‌های ایرانی رونق پیدا کرد؟ فرمانروایان از شاعران حمایت کردند
- ۳- با توجه به آنچه در کتاب فارسی امسال خوانده‌اید، یک نمونه از هوشمندی‌های ابوعلی سینا را تعریف کنید. داستان بانگ بوعلی و ماجرای بیماری فرد لاغری که فکر می‌کرد کجاوشده است.